

Informatie observatietraject bij De Ontdekkers

Aanleiding

Met ingang van 1 augustus 2020 is er een nieuwe groep gestart op SBO het Avontuur, de onderwijs-jeugdhulpgroep De Ontdekkers in samenwerking met SPPOH, Prodeba en de gemeente Den Haag, Rijswijk en Leidschendam-Voorburg. Deze groep wordt opgestart voor leerlingen met een zeer grote behoefte aan structuur, veiligheid en duidelijkheid en bestaat ter voorkoming van thuiszitten. De ondersteuningsvraag van het kind op het gebied van jeugdhulp binnen het onderwijs staat centraal en vraagt een integrale en multidisciplinaire aanpak. De ambitie van De Ontdekkers is om door een integrale en systemische aanpak te bereiken dat het kind en diens hulpbehoefte om tot leren te komen centraal staat.

Hoe de groep eruit ziet

De groep biedt plek aan negen leerlingen die binnen SBO Het Avontuur extra ondersteuning behoeven ten aanzien van structuur en inzet van jeugdhulp om thuiszitten te voorkomen. Dit is onderdeel van de verstevigde basisondersteuning van SBO Het Avontuur. Daarnaast is er in deze groep plek voor een vijftal observatieplaatsen voor leerlingen die thuiszitten of dreigen thuis te zitten. Deze plekken zijn er voor leerlingen, waarbij het (nog) niet duidelijk is wat de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van deze leerlingen zijn en welke onderwijsplek daarbij het best passend is. Het betreffen leerlingen die tussen wal en schip (dreigen) te vallen. In Haaglanden bestaat er nog geen onderwijsplek waar deze leerlingen binnen een groepssetting voor een langere periode met inzet van jeugdhulp in het onderwijs geobserveerd kunnen worden om tot het best passende onderwijsadvies te komen.

Doelstelling

De Ontdekkers bundelt de krachten tussen onderwijs (SBO Het Avontuur en SPPOH), jeugdhulp (Prodeba) en SMW+ in samenwerking met de gemeente Den Haag, Rijswijk en Leidschendam-Voorburg om een aanpak te realiseren waarin een onderwijs- of observatieplek wordt geboden aan leerlingen die een integrale en systemische aanpak nodig hebben. De ambitie van De Ontdekkers is dat elk kind met zijn/haar hulpvraag (weer) tot leren komt binnen een groepssetting.

Specifieke doelen van de structuur- en observatieplekken:

- Doel van de structuurplek is om te voorkomen dat leerlingen van SBO Het Avontuur vastlopen of thuis komen te zitten en om weer toe te werken naar reguliere (SBO) groepen. Het gaat om leerlingen met onderwijsbehoeften binnen het SBO die gebaat zijn bij structuur en die de vaardigheden nog onvoldoende beheersen om binnen een SBO groep te functioneren. Aanmelding verloopt via SBO Het Avontuur.
- Doel van de observatieplek is om voor (dreigende) thuiszitters duidelijk te krijgen wat de onderwijsbehoeften zijn van de leerlingen, welke onderwijssetting hierbij kan aansluiten en wat hiervoor nodig is om terug te kunnen stromen naar de (huidige) school / het onderwijs op zowel het niveau van de leerling als de leerkracht. Aanmelding verloopt via de commissie van toeleiding en is mogelijk voor alle scholen binnen ons samenwerkingsverband. Hieronder staat beschreven voor ketenpartners hoe de aanmelding voor een observatieplek in zijn werk gaat.

Voorwaarden

Om in aanmerking te komen voor een observatieplek van De Ontdekkers wordt uitgegaan van de uitgangspunten van de huidige werkwijze van het samenwerkingsverband, zoals beschreven in het Ondersteuningsplan 2021-2025. Als blijkt dat een leerling 'thuiszit' of dreigt thuis te gaan zitten en het nog onduidelijk is wat de passende onderwijssetting is, kan een leerling in aanmerking komen voor een observatieplek. Voorwaarde daarvoor is:

- De leerling zit in groep 4 t/m 8
- Er wordt onvoldoende tegemoet gekomen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van een leerling en/of het is onduidelijk wat de specifieke onderwijs en ondersteuningsbehoeften zijn. Er is sprake van (dreigend) thuiszitten.
- De betrokkenen (o.a. school of andere setting) denken aan een perspectief binnen het onderwijs. Welke vorm of setting dit moet zijn, is nog onduidelijk. Uit de informatie (OPP, MDO en zo nodig andere documenten) wordt duidelijk hoe de leerling is begeleid in het leren en ontwikkelen, welke interventies zijn ingezet, wat effectief is en wat niet, welke bruikbare inzichten er zijn opgedaan en waarom er structureel intensievere (en andere) begeleiding nodig is.
- De reguliere route binnen het samenwerkingsverband is niet toereikend bij het vinden van een passende (onderwijs)plek. Denk aan het betrekken van expertise van speciaal (basis) onderwijs.
- Een school of andere setting bespreekt een leerling altijd in een MDO. Indien er geen sprake is van een stamschool, zal naast ouders een regievoerder en een adviseur passend onderwijs aansluiten.
- De observatieplekken zijn bestemd voor leerlingen die wonen of onderwijs volgen binnen het samenwerkingsverband SPPOH. Eventuele uitzonderingen hierop gaan in overleg met [SPPOH](#).
- Ouders gaan akkoord met plaatsing in een tijdelijke groep, waarin een vaste jeugdhulpmedewerker van Prodeba de gehele schooldag in de groep aanwezig is. Hiermee gaan zij tevens akkoord voor inzet van jeugdhulp in de groep.
- Wanneer er meer individuele jeugdhulp, andere ondersteuning of ondersteuning in de thuissituatie nodig is, wordt dit in het MDO besproken.
- Het gaat om een tijdelijke plaatsing van 13 weken.
- Plaatsing is mogelijk via een symbioseregeling. De symbioseovereenkomst wordt opgesteld met Lucas Onderwijs.
- Na 13 weken eindigt de symbioseovereenkomst. De leerling stroomt door naar de passende (onderwijs)setting, school van inschrijving of overbrugging.

Leerlingen waar je aan kan denken

- Kinderen van ongeveer 7 tot 11 jaar die niet in staat zijn hele dagen onderwijs te volgen, die niet kunnen profiteren van reguliere voorzieningen en er is nog geen duidelijkheid over welke onderwijsplek passend is.
- Leerlingen die naar het SBO gaan en op de reguliere basisschool negatieve ervaringen

hebben opgedaan, vertrouwen kwijt zijn geraakt doordat ze niet meer in de groep konden functioneren en hierdoor niet voldoende tot leren komen.

- Thuiszitters of dreigende thuiszitters, die niet meer naar school durven/kunnen doordat het vertrouwen weg is of er veel angst is.
- Voorbeelden van problematiek: Ontwikkelingsachterstanden, faalangst, sociale angst, concentratieproblemen, problemen in de interactie, leerontwikkeling, problemen in het omgaan met emoties, systeemproblematiek.
- Contra-indicatie: De leerling zit thuis wegens gedragsproblematiek of er is duidelijkheid over het perspectief, maar sprake van een conflict tussen school en ouders, waardoor er naar een andere setting wordt gezocht.

Aanmelding

- In het MDO wordt gedacht aan De Ontdekkers en/of er vindt overleg plaats met de adviseur van SPPOH van de eigen school. De Adviseur passend onderwijs (van de school) neemt contact op met de leden van SPPOH van de Commissie van Toeleiding (CvT) en benut [de route aanmelding Ontdekkers](#) om de procedure toe te lichten.
- Als blijkt dat de leerling voldoet aan de voorwaarden, vult de school [het aanmeldformulier](#) in, voegt deze toe aan OT en nodigt Sabine van der Kleij en Lisa Mesander uit als externe deskundigen.
- Na dossieranalyse wordt de leerling besproken in de CvT. Indien nodig worden er verhelderingsvragen gesteld aan de school en/of kan een observatie worden ingezet.
- Na de CvT ontvangt de stamschool of andere regievoerder een advies vanuit de CvT. Indien er sprake is van plaatsing bij de Ontdekkers, organiseert de stamschool of regievoerder een MDO. In het MDO worden verdere afspraken gemaakt.

Dossieropbouw

Indien er sprake is van een inschrijving op een school: Voor de leerling is (nog) onvoldoende duidelijk wat er nodig is om tot leren of ontwikkelen te komen en welke plek daarbij passend is. Voorafgaand aan de procedure van plaatsing heeft de school van inschrijving een dossier opgebouwd. In het dossier wordt in ieder geval antwoord gegeven op de volgende vragen:

- Wat is de hulpvraag op het gebied van onderwijs?
- Wat er is nodig om weer terug of door te kunnen stromen naar (de huidige) school op zowel het niveau van de leerling als de leerkracht.
- Wat is er ingezet op het gebied van onderwijs en op het gebied van jeugdhulp en wat was het effect?
- Welke andere scholen en welke expertise is ingeroepen om zicht te krijgen op een passende plek en wat is daarvan de uitkomst?

Deze vragen zijn tevens terug te vinden op het aanmeldformulier voor De Ontdekkers. De beantwoording vindt plaats samen met de betrokkenen van het MDO (denk aan ouder(s)/verzorger(s), leerplicht, adviseur passend onderwijs, (jeugdhulp)setting, CJG, SMW).

Keten van verantwoordelijkheid

De school van inschrijving (stamschool): Voert de zorgplicht uit

- De stamschool organiseert MDO's en tussenevaluaties.
- Leerlingen blijven ingeschreven staan op de stamschool gedurende de periode van observatie (symbioseregeling).
- De stamschool voert het advies aan het eind van de observatieperiode uit.
- Indien er nog geen ontvangende (onderwijs)setting is gevonden, komt de leerling terug op de stamschool of wordt een alternatief plan opgesteld met ouders en eventuele andere betrokkenen.
- SBO Het Avontuur voert middels een observatieplek de hulpvraag uit en verwerkt dit in het OPP.

Ouder(s)/verzorger(s): hebben de verantwoordelijkheid voor hun kind en instemmingsrecht

- Stemmen in met het plan van aanpak zoals opgesteld door de stamschool of andere setting.
- Sluiten aan bij MDO's en tussenevaluaties.
- Voorzien school en betrokken partners van de benodigde informatie over hun kind.
- Melden indien nodig aan voor jeugdhulp voor thuis.
- Vragen leerlingvervoer aan indien nodig (met ondersteuning van SMW) of zorgen zelf voor vervoer.

Adviseur passend onderwijs (van de stamschool): Procesregie

- Meldt aan bij de CvT en licht aan ouders en betrokkenen het proces toe.
- Faciliteert in het doorlopen van de route aanmelding Ontdekkers.
- Wijst de betrokkenen op de keten van verantwoordelijkheid indien nodig.
- Ondersteunt de school en betrokkenen in het voortgaan van het proces ter voorkoming van thuiszitten.
- Sluit aan bij het MDO.

SMW(+) van de stamschool: Is de schakelfunctie tussen jeugdhulp en ouders

- Ondersteunt indien nodig bij de aanvraag van jeugdhulp voor thuis.
- Ondersteunt indien nodig bij de aanvraag van leerlingvervoer.

CvT leden SPPOH: Toeleider voor een observatieplek

- Aanspreekpunt voor adviseurs SPPOH voor informatie en aanmeldingen.
- Screenen of de leerling in aanmerking komt voor een Ontdekkersplek of geven een alternatief advies.
- Schrijven een integratief beeld voor inbreng in de CvT.
- Zijn het aanspreekpunt voor SBO Het Avontuur.
- Plaatsen namens de CvT de informerende brief en het advies in Onderwijs Transparant.

CvT leden SBO Het Avontuur: Toeleider en verzorgt het onderwijs tijdens de observatieperiode

- Formuleert het advies n.a.v. de observatieperiode.
- Zorgen voor een passend OPP.
- Voert dossieranalyse en de observatie uit.
- Aanspreekpunt voor de ouders en stamschool.
- Neemt deel aan MDO en tussenevaluaties (inclusief nazorg).

CvT leden Prodeba: Toeleider en verzorgt de jeugdhulp in de groep

- Levert schoolbegeleiding in de groep middels een vaste Gespecialiseerd Begeleider.
- Schrijft een plan van aanpak voor inzet zorg in de groep op individueel en groepsniveau.
- Aanspreekpunt voor ouders voor de jeugdhulp op school.
- Adviseert over mogelijk passende jeugdhulp buiten school.
- Neemt deel aan MDO's en tussenevaluaties indien nodig (inclusief nazorg).

Schoolbestuur Lucas Onderwijs: Verantwoordelijk voor de symbioseregeling op SBO Het Avontuur

- Hebben een ondertekende symbioseovereenkomst met de grote schoolbesturen.
- Bewaken het opstellen van de symbioseovereenkomst met kleine besturen waarvan incidenteel leerlingen bij De Ontdekkers komen.